

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 30. marraskuuta 2009
(OR. en)**

15759/09

LIMITE

**ECOFIN 770
UEM 296**

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON SUOSITUS Portugalille julkisen talouden liiallisen alijäämän tilanteen lopettamiseksi

---

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ...,

**Portugalille
julkisen talouden liiallisen alijäämän
tilanteen lopettamiseksi**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 126 artiklan 7 kohdan yhdessä sen 126 artiklan 13 kohdan ja 136 artiklan kanssa,

ottaa huomioon komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perussopimuksen 126 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on vältettävä liiallisia julkisen talouden alijäämiä.
- (2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä ja saavuttamaan uusien työpaikkojen syntyä edistävä vahva ja kestävä kasvu.
- (3) Kun vakaus- ja kasvusopimusta vuonna 2005 uudistettiin, pyrittiin lisäämään sopimuksen vaikuttavuutta ja vahvistamaan sen talousteoreettista perustaa sekä turvaamaan julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä. Sillä pyrittiin varmistamaan, että erityisesti talouden tilanne ja talousarvion tilanne otettaisiin täysin huomioon liiallista alijäämää koskevan menettelyn kaikissa vaiheissa. Vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoama kehys tukee tällä tavoin julkisen talouden rahoitusaseman ripeään tervehdyttämiseen tähtäävää hallituksen politiikkaa, jossa otetaan huomioon talouden tilanne.

- (4) Neuvosto teki 2 päivänä joulukuuta 2009 perussopimuksen 126 artiklan 6 kohdan mukaisesti päätöksen, jossa todetaan, että Portugalissa on liiallinen julkisen talouden alijäämä.
- (5) Neuvosto sopi 20 päivänä lokakuuta 2009 sillä edellytyksellä, että komission ennusteet osoittavat edelleen elpymisen vahvistuvan ja tulevan itseään ylläpitäväksi, että kaikissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa olisi aloitettava julkisen talouden vakauttaminen viimeistään vuonna 2011, että kunkin maan erityistilanne olisi otettava huomioon ja että joidenkin maiden on tarpeen vakauttaa tilanne tätä aiemmin.

- (6) Neuvoston on perussopimuksen 126 artiklan 7 kohdan ja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97¹ (joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta) 3 artiklan mukaisesti myös annettava kyseiselle jäsenvaltiolle suositukset julkisen talouden liiallisen alijäämän poistamiseksi määräajassa. Suosituksessa on vahvistettava enintään kuuden kuukauden määräaika, jonka kuluessa kyseisen jäsenvaltion on toteutettava tehokkaita toimia liiallisen alijäämän korjaamiseksi, sekä määräaika liiallisen alijäämän tilanteen korjaamiselle. Tämä olisi saatettava päätökseen liiallisen alijäämän toteamista seuraavana vuonna, paitsi jos on olemassa asiaan vaikuttavia erityisiä seikkoja. Päätettäessä, onko tällaisia erityisiä seikkoja, asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 3 kohdassa esitetyt merkitykselliset tekijät olisi otettava huomioon. Alijäämän korjaamista koskevassa suosituksessa neuvoston olisi lisäksi kehotettava parantamaan rakenteellista julkisen talouden rahoitusasemaa (eli suhdannetasoitettua rahoitusasemaa, jossa ei ole otettu huomioon kertaluonteisia eikä muita väliaikaisia toimenpiteitä) vuosittain tietyllä vähimmäismäärällä ja jonka ohjearvo on vähintään 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen.

---

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

- (7) Portugalin tapauksessa katsotaan olevan olemassa erityisiä seikkoja, jotka antavat aiheita soveltaa liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä joustavasti vakaus- ja kasvusopimuksen vuoden 2005 uudistuksen mukaisesti. Erityisesti on huomioitava, että talous on vuonna 2009 perussopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitetussa jyrkässä laskusuhdanteessa maailmanlaajuisen talous- ja finanssikriisin seurauksena. Komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteen mukaan vuotuinen BKT supistuu 2,9 prosenttia vuonna 2009 ja kasvaa 0,3 prosenttia vuonna 2010. Tällä on huomattava kielteinen vaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan vuosina 2009 ja 2010. Näiden erityisten seikkojen vuoksi neuvosto voi sallia liiallisen alijäämän korjaamisen tapahtuvan keskipitkällä aikavälillä.

- (8) Portugalin viranomaisten liiallista alijäämää koskevassa menettelyssä lokakuussa 2009 antamassa ilmoituksessa julkisen talouden alijäämän ennakoitaan kasvavan 5,9 prosenttiin vuonna 2009 eli yli 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, sillä finanssipolitiikkaa on kevennetty talouden laskusuhdanteen vuoksi ja Euroopan talouden elvytyssuunnitelman mukaisesti. Komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä kasvaa 8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2009 ja 2010 sekä edelleen 8,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2011 olettaen tavanomaiseen tapaan, että politiikkaa ei muuteta. Vaikka suurin osa kriisiin liittyneistä vuoden 2009 poikkeuksellisista toimenpiteistä lakkautetaan, julkisen talouden rahoitusaseman ei odoteta paranevan vuonna 2010. Tämä johtuu heikkona jatkuvasta talousympäristöstä, automaattisten vakauttajien toiminnasta ja korkomenojen huomattavasta kasvusta.

- (9) Erityisten olosuhteiden ja Euroopan talouden elvytyssuunnitelman asettaman kehyksen vuoksi suositellaan, että julkista taloutta sopeutetaan keskimääräisin vuotuisintoimin. Tarvittavissa julkisen talouden toimissa olisi otettava huomioon kaikki ne tekijät, jotka ovat merkityksellisiä julkisen talouden tavoitteiden saavuttamiseksi. Näitä ovat julkisen talouden yleinen alijäämä ja bruttovelka sekä muut indikaattorit, kuten vaihtotase, finanssialan vastuusitoumusten taso, korkomaksut, riskipreemioswapit ja ikääntymiseen liittyvissä menoissa keskipitkällä aikavälillä odotettu muutos. Keskimääräisiä julkisen talouden vuotuisiatioimia määriteltäessä lähtökohdaksi on otettu komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteessa ennakoitu vuoden 2011 alijäämä. Kaikki julkisen talouden toimet, joita tarvitaan tavoitteena olevan 3 prosentin nimellisen alijäämän saavuttamiseksi määräaikaan mennessä, on sen jälkeen määritelty olettamalla, että tuotantokuilu sulkeutuu vähitellen vuoteen 2015 mennessä.

- (10) Tätä taustaa vasten on aiheellista pyrkiä liiallisen alijäämän korjaamiseen keskipitkällä aikavälillä siten, että määräaika alijäämän korjaamiselle on vuosi 2013. Kun huomioidaan erityisesti julkisen talouden huomattava alijäämä, bruttovelka, korkomaksut ja otetaan huomioon vaihtotase, realistiselle ja kestäväälle sopeutusuralle pääseminen edellyttää, että Portugalin viranomaiset aloittavat julkisen talouden vakauttamisen vuonna 2010 sovitulla tavalla, varmistavat, että julkisen talouden toimet ovat vuosittain keskimäärin 1¼ prosenttia suhteessa BKT:hen, täsmentävät toimenpiteet, joita tarvitaan liiallisen alijäämän korjaamiseksi viimeistään vuonna 2013, ja nopeuttavat alijäämän supistumista, jos taloudelliset tai finanssipoliittiset edellytykset osoittautuvat tällä hetkellä oletettua paremmiksi. Julkisen talouden vakauttaminen myötävaikuttaa julkisen talouden bruttovelkasuhteen saattamiseen takaisin lasku-uralle, joka lähestyy viitearvoa tyydyttävää vauhtia palauttamalla perusylijäämä riittävälle tasolle.

- (11) Julkinen bruttovelka on ollut vuodesta 2005 alkaen yli viitearvon, joka on 60 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja sen ennakoitaan Portugalin viranomaisten lokakuussa 2009 toimittamien tietojen mukaan olevan 74,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2009. Komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteen mukaan julkinen velka suhteessa BKT:hen kasvaa vuoden 2008 66,3 prosentista 91,2 prosenttiin vuonna 2011. Julkisen talouden nopea vakauttaminen on näin ollen myös tarpeen, jotta julkisen talouden bruttovelkasuhde saataisiin lasku-uralle ja lähestymään tyydyttävää vauhtia 60 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden toimien lisäksi Portugalin viranomaisten olisi hyödynnettävä kaikki mahdollisuudet, myös talouden kohentumisesta aiheutuvat, nopeuttaakseen bruttovelkasuhteen alenemista kohti viitearvoa.

- (12) Julkista taloutta vakauttavien toimenpiteiden olisi yleisesti ottaen varmistettava julkisen talouden rahoitusaseman kestävä vahvistuminen, minkä lisäksi niillä olisi pyrittävä parantamaan julkisen talouden laatua ja lisäämään talouden kasvupotentiaalia. Julkisen talouden institutionaalisten näkökohtien osalta voidaan todeta, että merkittäviä toimia on toteutettu tai ollaan aikeissa toteuttaa, erityisesti julkishallinnon uudistuksen alalla. Julkisen palvelun verkostoja ollaan keskittämässä useilla eri aloilla, mukaan lukien terveydenhuolto- ja eläkejärjestelmien uudistus. Vaikka näiden toimenpiteiden vaikutus julkisten menojen tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen ei ole vielä kokonaan konkretisoitunut, toimenpiteiden avulla on mahdollista tehostaa julkisten varojen käyttöä useilla julkisen sektorin aloilla. Julkisten menojen yleinen tehokkuus ja vaikuttavuus voivat myös hyötyä julkisen talouden entistä paremmasta hallinnasta, kuten julkisen talouden keskipitkän aikavälin suunnittelun parantamisesta ja julkisen talouden instituutioiden lujittamisesta. Tällä alalla Portugalin viranomaiset ovat suunnitelleet siirtymistä tulosperusteiseen budjetointiin, johon liittyisi monivuotinen budjettikehys ja numeeriset budjettisäännöt, mutta tämän täytäntöönpano ei ole vielä alkanut.

- (13) Julkisen talouden kestävyuden osalta voidaan todeta, että vaikka väestön ikääntymisestä julkiseen talouteen aiheutuva pitkän aikavälin vaikutus on jonkin verran suurempi kuin Euroopan unionissa keskimäärin, eläkeuudistukset ovat auttaneet hillitsemään eläkemenojen ennustettua kasvua tulevina vuosikymmeninä. Portugalin olisi kohennettava rakenteellista perusjäätymäänsä kestäväällä tavalla 5,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, jotta se pystyisi pienentämään julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä uhkaavaa riskiä. Tämä riski määritetään julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyudesta elpyvässä taloudessa annetussa komission tiedonannossa¹, ja siitä on keskusteltu Ecofin-neuvostossa² 10 päivänä marraskuuta 2009. Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukainen tehostettu valvonta edellyttää julkisen talouden vakauttamisstrategian täytäntöönpanon säännöllistä ja ajoissa tapahtuvaa seurantaa. Tehostettu valvonta näyttää olevan tarpeen myös liiallisen alijäämän korjaamiselle asetettua aikarajaa ajatellen. Sen vuoksi vuosien 2010 ja 2013 välisenä aikana laadittaviin Portugalin vakaushjelman tarkistuksiin olisi hyödyllistä sisällyttää tätä asiaa käsittelevä erillinen kohta.
- (14) Julkista taloutta vakauttavilla toimenpiteillä olisi yleisesti ottaen varmistettava julkisen talouden rahoitusaseman kestävä koheneminen. Samaan aikaan toimenpiteillä olisi pyrittävä parantamaan julkisen talouden laatua. Tässä olisi hyötyä keskipitkän aikavälin talousarviokehityksen rajoittavan luonteen lujittamisesta ja talousarvion toteutuksen ympärivuotisen seurannan jatkuvasta parantamisesta. Samoin olisi kasvatettava talouden kasvupotentiaalia.

---

¹ Saatavilla seuraavasta osoitteesta:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication15996_en.pdf

² Saatavilla seuraavasta osoitteesta:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/111025.pdf.

(15) Kun lisäksi otetaan huomioon, kuinka tärkeä on päästä Portugalin keskipitkän aikavälin tavoitteeseen saada riittävä varmuusmarginaali laskusuhdanteiden varalta ja varmistaa velkasuhteen lähentyminen kohti maltillista tasoa, samalla kun otetaan huomioon ikääntymiseen liittyvät epäsuorat vastuut, Portugalin olisi myös varmistettava, että julkisen talouden vakauttamista kohti keskipitkän aikavälin tavoitetta jatketaan sen jälkeen, kun liiallinen alijäämä on korjattu,

SUOSITTAA:

- 1) Ottaen huomioon, että Portugalin julkisen talouden rahoitusasema on vuonna 2009 seurausta toimenpiteistä, joiden suuruus on 1½ prosenttia suhteessa BKT:hen ja jotka olivat myös asianmukainen vastaus Euroopan talouden elvytyssuunnitelmaan, sekä automaattisten vakauttajien esteettömästä toiminnasta, Portugalin viranomaisten olisi lopetettava nykyinen liiallisen alijäämän tilanne viimeistään vuonna 2013.
- 2) Portugalin viranomaisten olisi saatava julkisen talouden alijäämä uskottavalla ja kestäväällä tavalla alle 3 prosentin suhteessa BKT:hen toteuttamalla toimia keskipitkällä aikavälillä. Tätä varten Portugalin viranomaisten olisi
  - a) toteutettava tammikuun 2009 tarkistettuun vakausohjelmaan sisällytetty vakauttamisstrategia;
  - b) varmistettava, että julkista talouden toimet ovat vuosittain keskimäärin 1¼ prosenttia suhteessa BKT:hen vuosina 2010–2013, millä myös myötävaikutettaisiin julkisen talouden bruttovelkasuhteen saattamiseen takaisin lasku-uralle, joka lähestyy tyydyttävää vauhtia viitearvoa palauttamalla perusylijäämä riittävälle tasolle;
  - c) täsmennettävä toimenpiteet, joita tarvitaan liiallisen alijäämän korjaamiseksi suhdannekehityksen sen salliessa viimeistään vuonna 2013, ja nopeutettava alijäämän supistumista, jos taloudelliset tai finanssipoliittiset edellytykset osoittautuvat tällä hetkellä oletettua paremmiksi.

- 3) Julkisen talouden toimien lisäksi Portugalin viranomaisten olisi myös hyödynnettävä kaikki mahdollisuudet, myös talouden kohentumisesta aiheutuvat, nopeuttaakseen bruttovelkasuhteen alenemista kohti viitearvoa.
- 4) Portugali hyötyisi, jos keskipitkän aikavälin talousarviokehityksen rajoittavaa luonnetta lujitettaisiin ja talousarvion toteutuksen ympärivuotista seuranta parannettaisiin edelleen. Sopeutukseen kohdistuvia riskejä voitaisiin näin vähentää.
- 5) Neuvosto vahvistaa 2 päivän kesäkuuta 2010 määräpäiväksi, johon mennessä Portugalin hallituksen on toteutettava tuloksellisia toimia tammikuun 2009 tarkistettuun vakausohjelmaan sisällytettyjen vakauttamistoimenpiteiden toteuttamiseksi ja esitettävä yksityiskohtaisempi vakauttamisstrategia, joka on tarpeen liiallisen alijäämän korjaamisessa edistymistä varten. Toimien tuloksellisuuden arvioinnissa otetaan huomioon talouden kehittyminen verrattuna komission yksiköiden syksyn 2009 talousennusteen talousnäkymiin.

Portugalin viranomaisten olisi vuosien 2010 ja 2013 välillä laadittavissa vakausohjelman tarkistuksissa raportoitava erillisenä kohtana näiden suositusten täytäntöönpanossa saavutetusta edistymisestä.

Lisäksi neuvosto kehottaa Portugalin viranomaisia toteuttamaan uudistuksia BKT:n potentiaalisen kasvun lisäämiseksi sekä uudistuksia, jotka johtavat julkisen talouden laadun kohentumiseen, erityisesti julkisten menojen tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantumiseen. Näiden suositusten toteuttamisella helpotettaisiin myös talouden joustavaa sopeutumista, kun otetaan huomioon ulkoiset epätasapainoa aiheuttavat tekijät.

Tämä suositus on osoitettu Portugalin tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
